

УДК 657.1.012
JEL: E01; M42; Q01; Q56
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-1-26-33>

ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗВІТНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗІ СТАНДАРТАМИ ESRS ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

©2025 УСАТЕНКО О. В.

УДК 657.1.012
JEL: E01; M42; Q01; Q56

Усатенко О. В. Гармонізація звітності українських підприємств зі стандартами ESRS як інструмент досягнення цілей сталого розвитку України

Мета статті полягає в аналізі ролі звітності зі сталого розвитку в досягненні цілей сталого розвитку України, що сприятиме формуванню сучасних практик складання нефінансової звітності, які враховують ключові тренди сталого розвитку та виклики, з якими стикається бізнес у процесі трансформації. Також у статті розроблено дорожні карти з підготовки підприємств до етапів реалізації стратегії звітності зі сталого розвитку, які дозволять уникнути ризиків, пов'язаних із недотриманням нормативних вимог, забезпечити відповідність європейським стандартам звітності. У результаті дослідження було визначено ключові напрями впровадження стратегії звітності зі сталого розвитку: впровадження єдиних методологічних підходів до звітності; розробку нормативно-правової бази відповідно до стандартів ЕС; забезпечення підготовки бізнесу до нових вимог. Проаналізовано сучасні глобальні тенденції у сфері нефінансового звітування, встановлено напрями розкриття інформації за стандартами ESRS: зміна клімату, ресурси, забруднення, біорізноманіття; рівні можливості, умови праці, права людини; ділова етика, культура, ризики, партнерські відносини. Проаналізовано стратегічні цілі, а саме: запровадження складання звітності зі сталого розвитку згідно з європейськими стандартами ESRS, її оприлюднення та впровадження аудиту звітності підприємств зі сталого розвитку та контролю якості аудиторських послуг. Розроблено дорожню карту підготовки підприємств до першого та другого етапів реалізації стратегії звітності зі сталого розвитку, яка допоможе підприємствам успішно пройти всі етапи реалізації стратегії та забезпечити їхній довгостроковий розвиток. Перспективами подальших досліджень у даному напрямі є розробка адаптованих до українських реалій методичних рекомендацій щодо впровадження європейських стандартів звітності зі сталого розвитку (ESRS).

Ключові слова: стратегія, звітність зі сталого розвитку, європейські стандарти, нормативні вимоги, ризики, методологічні підходи до звітності.
Рис.: 6. **Бібл.:** 10.

Усатенко Ольга Вікторівна – доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри економічного аналізу та фінансів, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» (просп. Дмитра Яворницького, 19, Дніпро, 49005, Україна)
E-mail: usatenko.ol.v@nmu.one
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3198-9002>
Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/A-8564-2019>
Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorid=57215870761>

UDC 657.1.012
JEL: E01; M42; Q01; Q56

Usatenko O. V. Harmonization of Reporting of Ukrainian Enterprises with ESRS Standards as a Tool for Achieving the Sustainable Development Goals of Ukraine

The aim of the article is to analyze the role of sustainability reporting in achieving the Sustainable Development Goals of Ukraine, which will contribute to the formation of modern practices of non-financial reporting, taking into account the key trends of sustainable development and challenges faced by business in the process of transformation. The article also develops road-maps for preparing enterprises for the stages of implementing the sustainability reporting strategy, which will avoid risks associated with non-compliance with regulatory requirements, ensure compliance with European reporting standards. As a result of the study, the key areas of implementation of the sustainability reporting strategy were identified as follows: introduction of unified methodological approaches to reporting; development of a regulatory framework in accordance with EU standards; ensuring the preparation of business for new requirements. Current global trends in the field of non-financial reporting are analyzed, directions of disclosure of information according to ESRS standards are established, which are: climate change, resources, pollution, biodiversity; equal opportunities, working conditions, human rights; business ethics, culture, risks, partnerships. The strategic goals are analyzed, i. e.: the introduction of sustainable development reporting in accordance with European ESRS standards, its publication and the implementation of an audit of the reporting of enterprises on sustainable development and quality control of audit ambassadors. A road-map for preparing enterprises for the first and second stages of the implementation of the sustainable development reporting strategy has been developed, which will help enterprises successfully pass all stages of the strategy implementation and ensure their long-term development. Prospects for further research in this direction are the development of methodological recommendations adapted to Ukrainian realities for the implementation of European Sustainability Reporting Standards (ESRS).

Keywords: strategy, sustainability reporting, European standards, regulatory requirements, risks, methodological approaches to reporting.

Fig.: 6. **Bibl.:** 10.

Usatenko Olga V. – D. Sc. (Economics), Professor, Head of the Department of Economic Analysis and Finance, National Technical University "Dnipro Polytechnic" (19 Dmytra Yavornytskoho Ave., Dnipro, 49005, Ukraine)
E-mail: usatenko.ol.v@nmu.one
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3198-9002>
Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/A-8564-2019>
Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorid=57215870761>

У жовтні 2024 року Кабінет Міністрів України схвалив стратегію запровадження підприємствами звітності зі сталого розвитку, яка визначає ключові орієнтири для гармонізації національної звітності зі стандартами Європейського Союзу (ESRS) [1]. Реалізація цієї стратегії спрямована на впровадження принципів сталого розвитку в діяльність українських підприємств і підвищення їхньої конкурентоспроможності в міжнародному середовищі. Наразі можна стверджувати, що вітчизняна система потребує адаптації звітності до європейських стандартів, що є важливим етапом євроінтеграційних процесів України. Застосування ESRS не лише сприятиме включенню українських компаній у глобальні ланцюги постачання, але й стане потужним інструментом залучення інвестицій, поліпшення доступу до зовнішніх ринків капіталу та зміцнення відносин з партнерами.

Питанню звітності зі сталого розвитку приділили значну увагу вітчизняні та зарубіжні вчені, а саме: Кононенко Л. В., Сисоліна Н. П., Чумаченко О. С. досліджували сучасний стан, проблеми, перспективи, інформаційне забезпечення звітності підприємств в умовах сталого розвитку [2], Будько О. В. встановлювала принципи підготовки звітності зі сталого розвитку [3], Белова І., Семенишена Н. досліджували інтегровану звітність інституційних одиниць [4], Примащенко О. Л., Романенко М. О. опрацьовували звітність зі сталого розвитку в забезпеченні корпоративної соціальної відповідальності вітчизняних підприємств [5], Мельничук Б. досліджував надання впевненості щодо звітування зі сталого розвитку як новий виклик для суспільного нагляду за аудиторською діяльністю [6], Elidrisy A. проводив порівняльний огляд європейських стандартів звітності про сталий розвиток ESRS і стандартів сталого розвитку Міжнародної ради ISSB [7].

Аналізуючи науковий внесок учених, слід зазначити, що недостатньо дослідженим у науковому середовищі залишається питання підготовки підприємств до етапів упровадження стратегії звітності зі сталого розвитку, що є надзвичайно важливим для їхньої адаптації до сучасних економічних умов і вимог законодавства.

Метою статті є аналіз ролі звітності зі сталого розвитку в досягненні цілей сталого розвитку України, що сприятиме формуванню сучасних практик складання нефінансової звітності, які враховують ключові тренди сталого розвитку та виклики, з якими стикається бізнес у процесі трансформації. А також – розробка дорожніх карт підготовки підприємств до першого та другого етапів реалізації стратегії звітності зі сталого розвитку, які дозволять уникнути ризиків, пов'язаних із не-

дотриманням нормативних вимог, забезпечити відповідність європейським стандартам звітності та сформуванню міцний фундамент для довгострокового розвитку.

Для досягнення поставленої мети в даній статті виконано такі завдання:

- ✦ визначено ключові напрями впровадження стратегії звітності зі сталого розвитку;
- ✦ проаналізовано сучасні глобальні тенденції у сфері нефінансового звітування;
- ✦ встановлено напрями розкриття інформації за стандартами ESRS;
- ✦ проаналізовано стратегічні цілі та етапи реалізації стратегії звітності зі сталого розвитку;
- ✦ розроблено дорожні карти підготовки підприємств до першого та другого етапів реалізації стратегії звітності зі сталого розвитку.

Стратегія запровадження звітності зі сталого розвитку визначає ключові напрями формування та реалізації державної політики в цій сфері, базуючись на єдиних методологічних принципах, які використовуються в країнах Європейського Союзу. У рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС наша держава взяла на себе зобов'язання щодо гармонізації національного законодавства з європейськими нормами, зокрема у сфері бухгалтерського обліку та аудиту. Отримавши статус кандидата на членство в ЄС, Україна повинна прискорити адаптацію свого законодавства до стандартів ЄС. Зокрема, вкрай важливим є впровадження Директиви (ЄС) 2022/2464, про що зазначено у Звіті Європейської Комісії за 2023 рік [8]. Проте наразі в Україні відповідні європейські акти щодо звітування зі сталого розвитку ще не імplementовані, що перешкоджає виконанню наших зобов'язань на шляху до повноправного членства в Євросоюзі.

Нефінансова інформація про діяльність підприємств є важливим елементом їхнього сталого розвитку. Вона сприяє підвищенню інвестиційної привабливості, конкурентоспроможності, а також надає прозорість і довіру завдяки аудиторським висновкам, що підтверджують достовірність даних. Водночас відсутність звітності зі сталого розвитку, яка б доповнювала фінансову звітність, ускладнює доступ зацікавлених сторін до інформації про соціальні та екологічні аспекти діяльності підприємства поряд із економічними показниками. Це створює інформаційний вакуум, який обмежує ефективне оцінювання результатів роботи компаній у ширшому контексті сталого розвитку.

На сьогодні в Україні відсутня інтегрована система звітності, яка б охоплювала фінансові, соціальні та екологічні аспекти діяльності підпри-

емств. Це ускладнює доступ зацікавлених сторін до інформації про сталий розвиток. Схвалення стратегії є важливим кроком для подолання цих прогалин, оскільки вона передбачає такі напрями (рис. 1).

винні розкривати підприємства, а також урахувують пов'язані ризики та можливості. Ця звітність допомагає зрозуміти вплив підприємства на людей і довкілля та вплив сталого розвитку на його діяль-

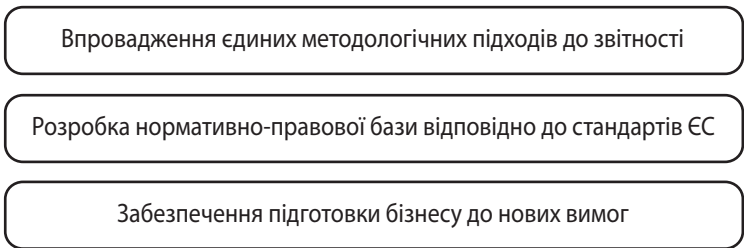

Рис. 1. Ключові напрями впровадження стратегії звітності зі сталого розвитку

Джерело: сформовано за [1].

Стратегія базується на низці нормативно-правових актів, включно з міжнародними документами ООН, національними законами України про бухгалтерський облік та аудит, а також європейськими директивами та регламентами, що визначають стандарти звітності зі сталого розвитку (ESRS). Це забезпечує комплексний підхід до впровадження сталого звітування, враховуючи економічні, соціальні та екологічні аспекти.

Міжнародний досвід демонструє, що поряд із обов'язковим складанням нефінансової звітності активно застосовується практика добровільного звітування з корпоративної соціальної відповідальності в контексті сталого розвитку (звітності зі сталого розвитку). В Україні така практика також має місце, зокрема серед великих компаній або тих, що є частиною міжнародних корпорацій. Сучасні глобальні тенденції у сфері нефінансового звітування свідчать про зосередження зусиль урядів на стандартизації звітності зі сталого розвитку. Європейські стандарти звітності зі сталого розвитку (ESRS) визначають, яку інформацію про вплив на екологічні, соціальні фактори та управління по-

ність і ефективність. Напрями розкриття інформації за стандартами ESRS наведено на рис. 2.

Реалізація стратегії здійснюється шляхом досягнення двох стратегічних цілей у частині звітування підприємств щодо сталого розвитку та аудиту звітності (рис. 3).

Стратегічні цілі реалізації стратегії є важливими для українських підприємств тому, що прозорість у звітності підвищує інвестиційну привабливість підприємств, зміцнюючи їх репутацію на міжнародному ринку та залучаючи нові інвестиції. А практична реалізація цих цілей сприяє поліпшенню управлінських практик, оскільки підприємства мають змогу більш ефективно реагувати на екологічні та соціальні виклики, що, своєю чергою, позитивно впливає на їх сталий розвиток і конкурентоспроможність.

Українським підприємствам необхідна інформація про реалізацію стратегії, оскільки вона забезпечує підготовку до нових вимог звітності зі сталого розвитку за стандартами ЄС, а саме це дає можливість адаптувати діяльність

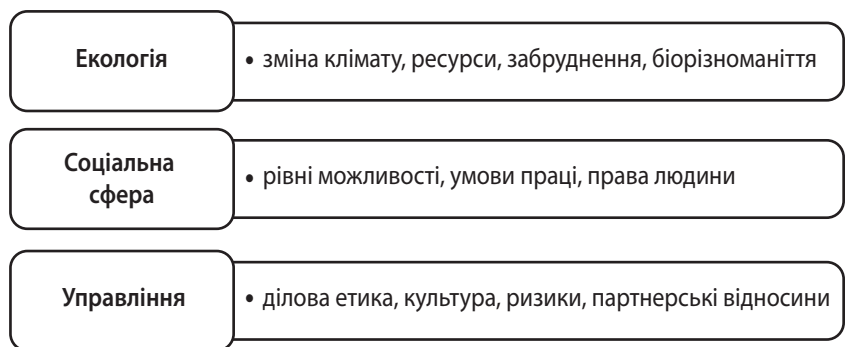

Рис. 2. Напрями розкриття інформації за стандартами ESRS

Джерело: сформовано за [8].

Рис. 3. Стратегічні цілі реалізації Стратегії звітності зі сталого розвитку

Джерело: сформовано за [1].

до глобальних тенденцій, підвищити конкурентоспроможність, залучати інвестиції, розширювати доступ до міжнародних ринків та ефективніше взаємодіяти зі партнерами. Крім того, знання про вимоги та механізми аудиту допоможе мінімізувати ризики та забезпечити прозорість і довіру до діяльності підприємств.

Як зазначив орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю: «Україна зробила перший крок у запровадженні звітності зі сталого розвитку» [9]. Реалізація цієї стратегії здійснюється у два етапи (рис. 4):

- 1) перший етап (2024–2025 рр.);
- 2) другий етап (2026–2030 рр.).

Сталий розвиток і стійкість є основою надійних процесів управління продуктивністю, які повинні фіксувати та враховувати фінансові та нефінансові ризики, рішення, які приймають організації [10]. Підготовка підприємств до етапів реалізації стратегії зі сталого розвитку є надзвичайно важливою для їхньої адаптації до сучасних економічних умов і вимог законодавства. Завчасна робота в цьому напрямі дозволяє уник-

Перший етап	Другий етап
- Створення міжвідомчої робочої групи для координації запровадження звітності зі сталого розвитку підприємствами та організаціями, взаємодія органів влади й установ у цій сфері; - розробка та затвердження положення про діяльність міжвідомчої робочої групи з питань звітності зі сталого розвитку; - розробка нормативно-правової бази для впровадження в Україні звітності зі сталого розвитку за стандартами ESRS, її подання та оприлюднення; - створення нормативно-правових умов для проведення аудиту звітності зі сталого розвитку та контролю якості надання відповідних аудиторських послуг; - упровадження на підприємствах звітності зі сталого розвитку за стандартами ESRS із забезпеченням її подання та публікації	- Підготовка методичних рекомендацій для впровадження в Україні європейських стандартів звітності зі сталого розвитку (ESRS); - поступове впровадження звітності зі сталого розвитку відповідно до стандартів ESRS, включно з поданням і оприлюдненням таких звітів; - створення електронної платформи для прийому та публікації звітів зі сталого розвитку; - запуск аудиту звітності зі сталого розвитку та забезпечення контролю якості аудиторських послуг у цій сфері відповідно до європейських стандартів; - розробка національної програми підготовки фахівців із європейських стандартів звітності (ESRS) із визнанням її на національному та міжнародному рівнях

Рис. 4. Етапи реалізації Стратегії звітності зі сталого розвитку

Джерело: сформовано за [1].

нути ризиків, пов'язаних із недотриманням нормативних вимог, забезпечити відповідність європейським стандартам звітності та сформувати міцний фундамент для довгострокового розвитку. Готовність до виконання стратегічних цілей відкриває нові можливості для бізнесу. Підприємства, які впроваджують сталі практики, приваблюють інвесторів, зміцнюють свою репутацію на міжнародних ринках і здобувають довіру клієнтів та ділових партнерів. Адаптація до вимог звітності зі сталого розвитку дозволяє оптимізувати внутрішні процеси, знизити ризики та ефективніше використовувати ресурси, а це сприяє не лише зростанню конкурентоспроможності, а й підтримці національного економічного розвитку та інтеграції України в європейський економічний простір.

Для підготовки до першого етапу підприємствам слід зосередитися на таких діях (рис. 5).

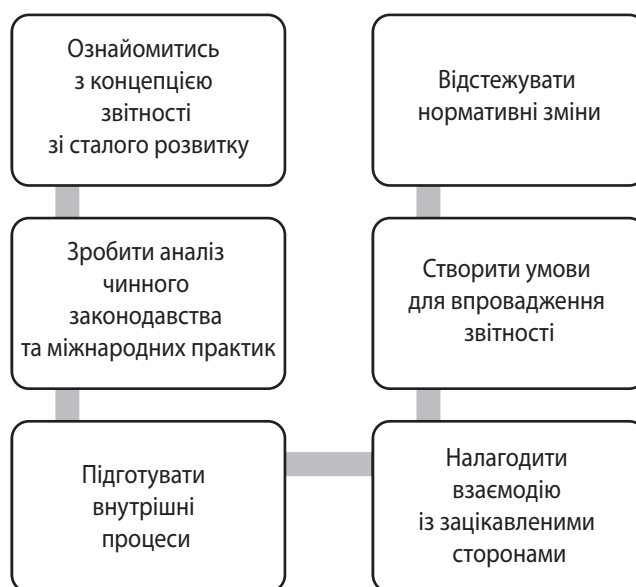

Рис. 5. Дорожня карта підготовки підприємств до першого етапу реалізації Стратегії звітності зі сталого розвитку (2024–2025 рр.)

Джерело: авторська розробка.

Головне полягає в тому, що підготовка до першого етапу реалізації Стратегії звітності зі сталого розвитку допоможе підприємствам краще зрозуміти свої зобов'язання, адаптувати внутрішні процеси та забезпечити відповідність майбутнім вимогам. Для успішної адаптації до завдань другого етапу реалізації Стратегії звітності зі сталого розвитку підприємствам слід зосередитися на таких діях (рис. 6).

Завдання цього етапу зосереджуються на інтеграції сталого розвитку в бізнес-процеси, поліпшенні якості звітності та забезпеченні належного моніторингу та звітності перед всіма зацікавленими сторонами.

Таким чином, підготовка підприємств до реалізації стратегії звітності зі сталого розвитку важко переоцінити, оскільки саме підготовка є ключовою умовою їхньої конкурентоспроможності, інтеграції в міжнародні ринки та відповідності європейським стандартам. А це дозволяє бізнесу не лише відповідати законодавчим вимогам, але й ефективно адаптуватися до глобальних тенденцій сталого розвитку.

ВИСНОВКИ

За підсумками проведених досліджень можна зробити такі висновки:

1. Стратегія запровадження звітності зі сталого розвитку визначає ключові напрями формування та реалізації державної політики в цій сфері, базуючись на єдиних методологічних принципах, які використовуються

2. Стратегічні цілі реалізації стратегії є важливими для українських підприємств, тому що прозорість у звітності підвищує інвестиційну привабливість підприємств, зміцнюючи їх репутацію на міжнародному ринку та залучаючи нові інвестиції. А практична реалізація цих цілей сприяє поліпшенню управлінських практик, оскільки підприємства в країнах Європейського Союзу. У рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС наша держава взяла на себе зобов'язання щодо гармонізації національного законодавства з європейськими нормами, зокрема у сфері бухгалтерського обліку та аудиту.

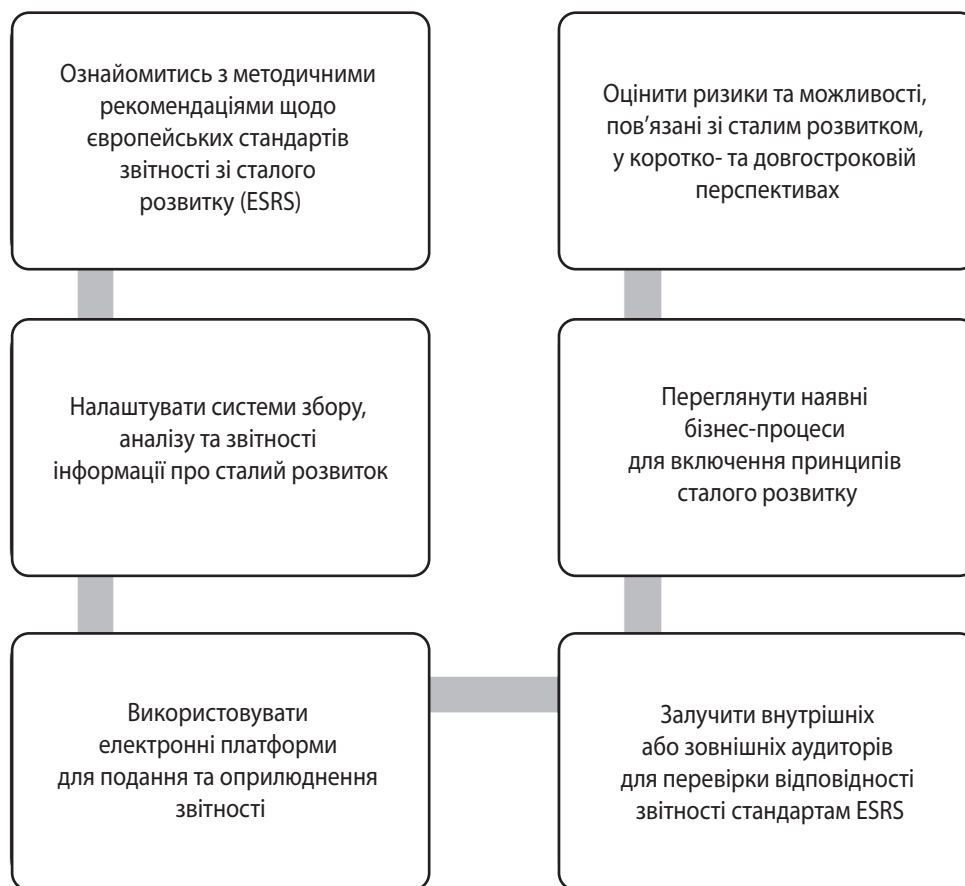

Рис. 6. Дорожня карта підготовки підприємств до другого етапу реалізації Стратегії звітності зі сталого розвитку (2026–2030 рр.)

Джерело: авторська розробка.

мають змогу більш ефективно реагувати на екологічні та соціальні виклики, що, своєю чергою, позитивно впливає на їх сталий розвиток і конкурентоспроможність.

3. Адаптація підприємств до вимог звітності зі сталого розвитку дозволяє оптимізувати внутрішні процеси, знизити ризики та ефективніше використовувати ресурси, а це сприяє не лише зростанню конкурентоспроможності, а й підтримці національного економічного розвитку та інтеграції України в європейський економічний простір.
4. Підготовка підприємств до реалізації стратегії звітності зі сталого розвитку є важливим кроком для їх інтеграції в міжнародні ринки та адаптації до глобальних стандартів, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності, прозорості та довіри з боку партнерів та інвесторів.
5. Дорожня карта підготовки підприємств до першого та другого етапів реалізації стратегії звітності зі сталого розвитку складається з таких етапів: вивчення методичних рекомендацій щодо європейських стандартів

звітності зі сталого розвитку (ESRS); створення системи збору, обробки та аналізу даних про сталий розвиток; налагодження процесу підготовки звітності для подання в електронній формі; підготовка до аудиту звітності після забезпечення відповідності європейським вимогам. Розроблена дорожня карта допоможе підприємствам успішно пройти всі етапи реалізації стратегії та забезпечити їхній довгостроковий розвиток.

Перспективами подальших досліджень у даному напрямі є розробка адаптованих до українських реалій методичних рекомендацій щодо впровадження європейських стандартів звітності зі сталого розвитку (ESRS) і моніторинг економічних наслідків упровадження звітності зі сталого розвитку для підприємств різних галузей. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії запровадження підприємствами звітності зі сталого розвитку» від 18.10.2024 р. № 1015-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1015-2024-p#Text>

2. Кононенко Л. В., Сисоліна Н. П., Чумаченко О. С. Звітність підприємств в умовах сталого розвитку: сучасний стан, проблеми, перспективи, інформаційне забезпечення. *Центральноукраїнський науковий вісник. Серія «Економічні науки»*. 2021. Вип. 6. С. 179–186.
DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.6\(39\).179-186](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.6(39).179-186)
 3. Будько О. В. Принципи підготовки звітності зі сталого розвитку. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки»*. 2020. Вип. 57. С. 26–34.
DOI: [10.24025/2306-4420.0.57.2020.206259](https://doi.org/10.24025/2306-4420.0.57.2020.206259)
 4. Белова І., Семенишена Н. Інтегрована звітність інституційних одиниць: інтерпретаційне поле концепту. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2020. Вип. 2. С. 16–32.
DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2020.02.016>
 5. Примаченко О. Л., Романенко М. О. Звітність зі сталого розвитку у забезпеченні корпоративної соціальної відповідальності вітчизняних підприємств. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 64.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-146>
 6. Мельничук Б. Надання впевненості щодо звітування зі сталого розвитку: новий виклик для суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. *Синергетичні драйвери розвитку обліку, податкового аудиту та бізнес-аналітики* : збірник тез за матеріалами III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Ірпінь, 14 травня 2024 р.). Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. С. 80–84.
 7. Elidrisy A. Comparative Review of ESG Reporting Standards: ESRs European Sustainability Reporting Standards versus ISSB “International Sustainability Standards Board”. *International Multilingual Journal of Science and Technology*. 2024. Vol. 9. Iss. 3. P. 7191–7198. URL: <https://www.imjst.org/wp-content/uploads/2024/03/IMJSTP29120998.pdf>
 8. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj/eng>
 9. Україна зробила перший крок у запровадженні звітності зі сталого розвитку. *Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю*. 11.12.2024. URL: <https://www.apob.org.ua/?p=7529>
 10. Шостак І. В., Плисенко Г. П. Інтегрована звітність в контексті принципів ESG. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2024. № 2. С. 146–152.
DOI: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2024.2.13>
- REFERENCES**
- Belova, I., and Semenyshena, N. “Intehrovana zvitnist instytutsiinykh odynts: interpretatsiine pole konseptu” [Integrated Reporting of Institutional Units: Interpretation Field of the Concept]. *Instytut bukh-*
halterskoho obliku, kontrol ta analiz v umovakh hlobalizatsii, no. 2 (2020): 16-32.
DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2020.02.016>
- Budko, O. V. “Pryntsypy pidhotovky zvitnosti zi staloho rozvytku” [Principles for Preparing Sustainability Reporting]. *Zbirnyk naukovykh prats Cherkaskoho derzhavnogo tekhnolohichnogo universytetu. Seriya «Ekonomichni nauky»*, no. 57 (2020): 26-34.
DOI: [10.24025/2306-4420.0.57.2020.206259](https://doi.org/10.24025/2306-4420.0.57.2020.206259)
- “Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU)”. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj/eng>
- Elidrisy, A. “Comparative Review of ESG Reporting Standards: ESRs European Sustainability Reporting Standards versus ISSB “International Sustainability Standards Board””. *International Multilingual Journal of Science and Technology*. 2024. <https://www.imjst.org/wp-content/uploads/2024/03/IMJSTP29120998.pdf>
- Kononenko, L. V., Sysolina, N. P., and Chumachenko, O. S. “Zvitnist pidpriemstv v umovakh staloho rozvytku: suchasnyi stan, problemy, perspektivy, informatsiine zabezpechennia” [Reporting of Enterprises in the Conditions of Sustainable Development: Current State, Problems, Prospects, Information Support]. *Tsentrlnoukrainskyi naukovyi visnyk. Seriya «Ekonomichni nauky»*, no. 6 (2021): 179-186.
DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.6\(39\).179-186](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.6(39).179-186)
- [Legal Act of Ukraine] (2024). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1015-2024-p#Text>
- Melnichuk, B. “Nadannia vpevnenosti shchodo zvituvannia zi staloho rozvytku: novyi vyklyk dlia suspilnoho nahliadu za audytorskoiu diialnistiu” [Providing Assurance on Sustainability Reporting: A New Challenge for Public Oversight of Auditing Activities]. *Synerhetychni draivery rozvytku obliku, podatkovoho audytu ta biznes-analitiky*. Irpin: Derzhavnyi podatkovyi universytet, 2024. 80-84.
- Prymachenko, O. L., and Romanenko, M. O. “Zvitnist zi staloho rozvytku u zabezpechenni korporativnoi sotsialnoi vidpovidalnosti vitchyznianskykh pidpriemstv” [Reporting on Sustainable Development in Ensuring Corporate Social Responsibility of Domestic Enterprises]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 64 (2024).
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-146>
- Shostak, I. V., and Plysenko, H. P. “Intehrovana zvitnist v konteksti pryntsypiv ESG” [Integrated Reporting in the Context of ESG Principles]. *Zhurnal stratehichnykh ekonomichnykh doslidzhen*, no. 2 (2024): 146-152.
DOI: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2024.2.13>
- “Ukraina zrobyla pershyi krok u zaprovadzhenni zvitnosti zi staloho rozvytku” [Ukraine Has Taken the First Step in Introducing Sustainable Development Reporting]. *Orhan suspilnoho nahliadu za audytorskoiu diialnistiu*. December 11, 2024. <https://www.apob.org.ua/?p=7529>

ГЛОБАЛЬНА ПРОДОВОЛЬЧА ПРОБЛЕМА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

©2025 АТАМАНЧУК З. А., ПРИСЯЖНА К. О.

УДК 338.43:339.92(100)
JEL: F01; F62; Q18

Атаманчук З. А., Присяжна К. О. Глобальна продовольча проблема та шляхи її вирішення

У статті проаналізовано основні тенденції та особливості однієї з ключових проблем у міжнародних відносинах – глобальної продовольчої проблеми, що відображає інтереси окремих осіб, соціальних груп, суспільства та світової спільноти загалом стосовно задоволення потреб людей у продуктах харчування. Проведено комплексний аналіз сучасного стану світового агропромислового комплексу в контексті глобальної продовольчої безпеки. На основі емпіричних даних і теоретичних моделей продемонстровано, що взаємодія таких факторів, як кліматичні зміни, конфлікти та пандемії, призводить до дестабілізації продовольчих систем. Особливу увагу приділено впливу російсько-української війни на українське сільське господарство та його наслідкам для світового продовольчого ринку. Дослідження виявило значні прогалини в забезпеченні продовольчої безпеки, особливо в країнах Африки та Азії. Зазначено, що міжнародна спільнота повинна об'єднати зусилля для подолання цих викликів, оскільки глобальні проблеми потребують колективних рішень. На основі отриманих результатів сформульовано ряд рекомендацій щодо підвищення стійкості світових продовольчих систем, зміцнення агропромислового сектора, поліпшення інфраструктури та впровадження новітніх технологій, що можуть значно поліпшити ситуацію. Важливо, щоб країни активно співпрацювали для досягнення прогресу в забезпеченні продовольчої безпеки. Це не лише допоможе зменшити вплив глобальних факторів, але й забезпечить сталий розвиток системи харчування у світі, сприяючи поліпшенню якості життя населення та зменшенню ризиків продовольчих криз. Обґрунтовано, що ефективне вирішення глобальної продовольчої проблеми вимагає комплексного підходу, який повинен включати політичні, економічні та соціальні ініціативи.

Ключові слова: агропромисловий сектор, глобальна продовольча проблема, продовольча безпека, міжнародні організації.

Рис.: 6. Табл.: 1. Бібл.: 12.

Атаманчук Зорина Асланівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин, Донецький національний університет імені Василя Стуса (вул. 600-річчя, 21, Вінниця, 21021, Україна)

E-mail: zarinaatamanch@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6139-1653>

Присяжна Катерина Олександрівна – магістрантка, Донецький національний університет імені Василя Стуса (вул. 600-річчя, 21, Вінниця, 21021, Україна)

E-mail: prysiazhna.k@donnu.edu.ua

UDC 338.43:339.92(100)
JEL: F01; F62; Q18

Atamanchuk Z. A., Prysiazhna K. O. The Global Food Problem and Ways Toward Solution

The article analyzes the main trends and features of one of the key problems in international relations – the global food problem, which reflects the interests of individuals, social groups, society and the world community as a whole in terms of meeting people's needs for food. A comprehensive analysis of the current state of the world agro-industrial complex in the context of global food security has been carried out. Based on empirical data and theoretical models, it has been demonstrated that the interaction of factors such as climate change, conflicts, and pandemics leads to the destabilization of food systems. Particular attention is paid to the impact of the Russian-Ukrainian war on Ukrainian agriculture and its consequences for the global food market. The study found significant gaps in food security, especially in Africa and Asia. It is noted that the international community must join forces to overcome these challenges, since global problems require collective solutions. Based on the results obtained, a number of recommendations have been formulated to increase the resilience of global food systems, strengthen the agro-industrial sector, improve infrastructure and introduce the latest technologies that can significantly improve the situation. It is important that countries actively cooperate to make progress on food security. This will not only help reduce the impact of global factors, but also ensure the sustainable development of the world's food system, contributing to improving the quality of life of the population and reducing the risks of food crises. It is substantiated that an effective solution to the global food problem requires a comprehensive approach, which should include political, economic, and social initiatives.

Keywords: agro-industrial sector, global food problem, food security, international organizations.

Fig.: 6. Tabl.: 1. Bibl.: 12.

Atamanchuk Zoryna A. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economic Relations, Vasyl Stus Donetsk National University (21 600-richchia Str., Vinnytsia, 21021, Ukraine)

E-mail: zarinaatamanch@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6139-1653>

Prysiashna Kateryna O. – Master's Student, Vasyl Stus Donetsk National University (21 600-richchia Str., Vinnytsia, 21021, Ukraine)

E-mail: prysiazhna.k@donnu.edu.ua